

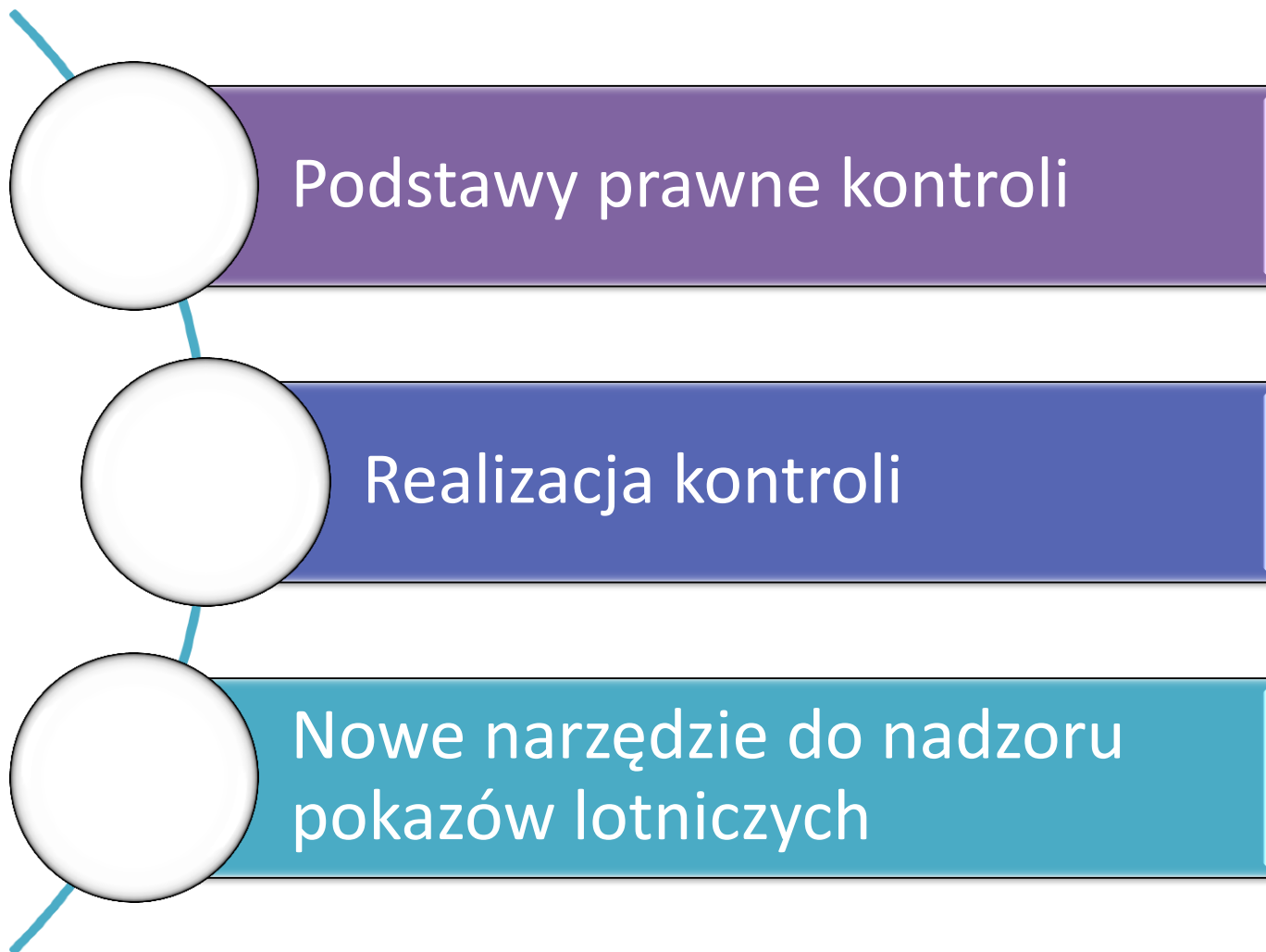

***Kontrola pokazów lotniczych
prowadzona przez inspektorów
ULC***

Warszawa, 28.03.2019 r.

Plan prezentacji

Podstawa prawna

Art. 27. 1. ustawy - Prawo lotnicze: Prezes Urzędu kontroluje przestrzeganie przepisów oraz **decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego.**

2. Kontrole podlegają:

- 1) podmioty prowadzące działalność w zakresie lotnictwa cywilnego, użytkownicy statków powietrznych oraz użytkownicy cywilnych statków powietrznych niewpisanych do rejestru statków powietrznych;**
- 2) zarządzający lotniskami;**
- 3) członkowie personelu lotniczego i pokładowego;**

2a. Kontrole, o których mowa w ust. 2, mogą być niezapowiedziane.

Kto i gdzie prowadzi kontrole?

3. Pracownikom Urzędu oraz innym osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli przysługuje prawo:

- 1) wstępu do obiektów i nieruchomości, pomieszczeń oraz miejsc operacji lotniczych lub środków transportu kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
- 2) przeprowadzania oględzin statku powietrznego, lotniska albo urządzenia znajdującego się w granicach lotniska lub wykorzystywanego do działalności lotniczej;
- 3) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii lub pobierania wyciągów;
- 4) wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych, badań statków powietrznych lub urządzeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności lotniczej.
- 5), 6) – uchylony;
- 7) wstępu na podkład statku powietrznego i pozostawania w nim podczas operacji lotniczych;
- 8) żądania ustnych wyjaśnień na miejscu kontroli.

Identyfikacja inspektora ULC

Art. 27 ust 5.

Czynności kontrolne przeprowadza się po okazaniu:

- legitymacji służbowej **albo dowodu tożsamości oraz**
- upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Prezesa Urzędu

Identyfikacja

CAIC (Civil Aviation Inspector Certificate)

„Posiadaczowi przedmiotowego dokumentu przysługuje prawo dostępu do strefy zastrzeżonej lotniska (zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie artykułu 187 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze Dz. U. z 2018 r. poz. 1183 - Krajowy Program ochrony lotnictwa cywilnego).”

Obowiązki organizatora

Art. 28. 1. Kierownicy kontrolowanych jednostek organizacyjnych są obowiązani udzielać i zapewnić udzielenie przez właściwych pracowników tych jednostek osobom, o których mowa w art. 27 ust. 3 i 4 oraz art. 27a, wszelkich potrzebnych informacji, a także zapewnić im:

- 1) warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli;
- 2) dostęp do materiałów, dokumentów, danych, urządzeń, o których mowa w art. 27 ust. 3;
- 3) dostęp do obiektów, nieruchomości i pomieszczeń, o których mowa w art. 27 ust. 3
- 4) nieodpłatne udostępnienie statku powietrznego lub urządzenia wykorzystywanego do prowadzenia działalności lotniczej dla przeprowadzenia czynności kontrolno-pomiarowych lub badań.

.....

Typy kontroli

Zgodnie z **ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA INFRASTRUKTURY** z dnia 2 września 2003 r. **w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego** wyróżniamy dwa typy kontroli

- 1. Okresowa** – prowadzona zgodnie z okresowym planem kontroli, sporządzanym przez Prezesa Urzędu- - **nie dotyczy.**
Pokazy lotnicze są realizowane na wniosek jednorazowo.
- 2. Doraźna** – która ma charakter interwencyjny –**Pokazy lotnicze.**

Powiadomienie o kontroli

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego.

§ 7. 1. Prezes Urzędu zawiadamia na piśmie, w terminie nie krótszym niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia kontroli, jednostkę kontrolowaną o przewidywanym terminie i przedmiocie kontroli, osobie kontrolującej lub o składzie zespołu kontrolnego.

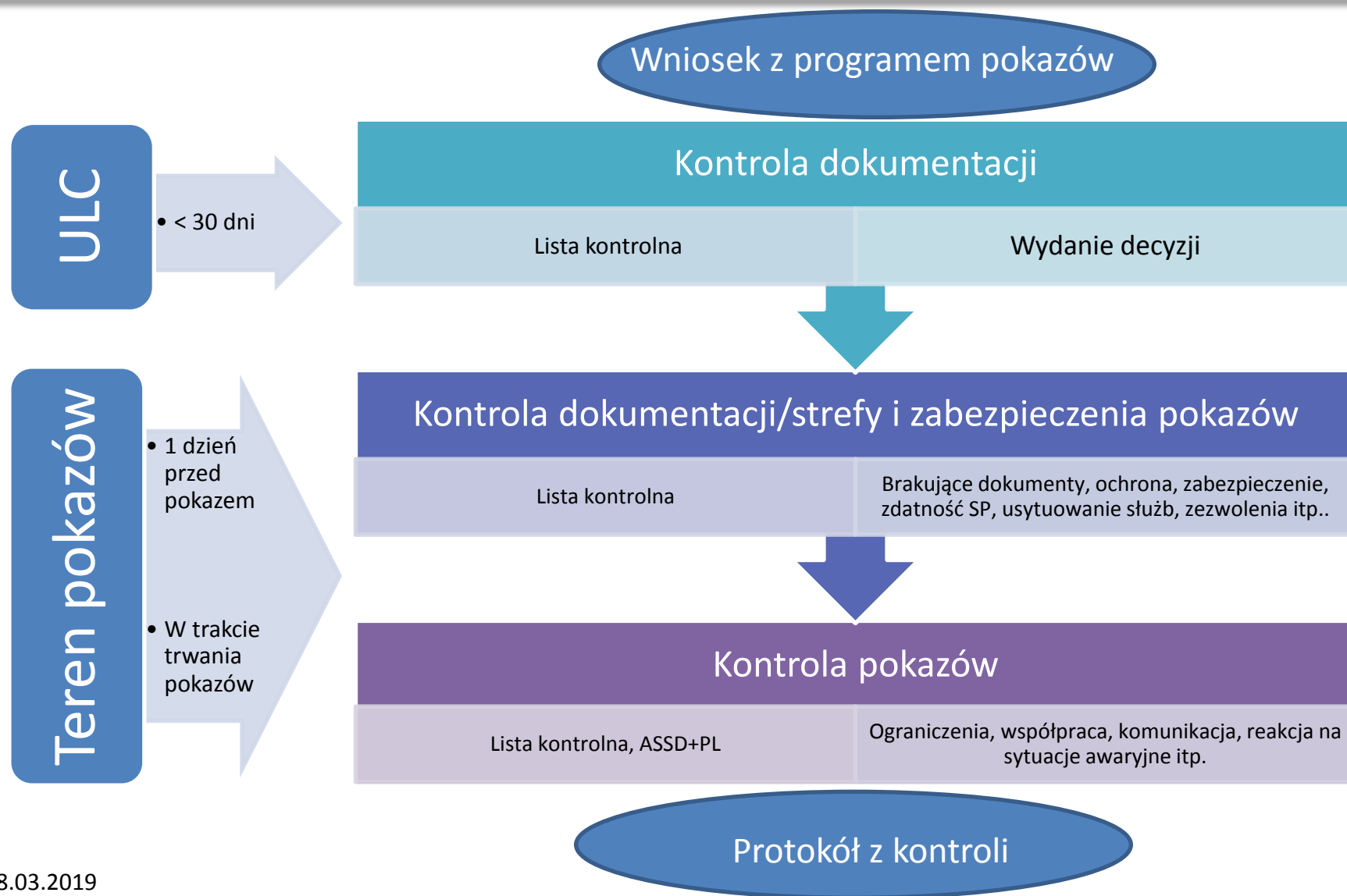
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w terminie nie krótszym niż 24 godziny przed rozpoczęciem kontroli.

§ 8. Przepisów § 7 nie stosuje się w przypadku:

- 1) podejrzenia wystąpienia stanu zagrożenia bezpieczeństwa lotów;
- 2) konieczności niezwłocznego sprawdzenia funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność w zakresie lotnictwa cywilnego;
- 3) konieczności sprawdzenia efektywności funkcjonowania systemów ochrony lotnisk, przewoźników lotniczych i innych podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 4) przeprowadzania kontroli doraźnych.**

ETAPY KONTROLI

Spotkania organizacyjne

SPOTKANIE PRZED POKAZEM

1. Spotkanie z organizatorem przed pokazem – ustalony termin (dzień poprzedzający pokazy).
2. Obecność osób funkcyjnych – Dyrektor Pokazu, Kierownik Programu pokazów i inni w zależności od potrzeb.
3. Przedstawienie zespołu inspektorów – okazanie dokumentów i upoważnień do kontroli.
4. Omówienie zasad kontroli i komunikacji.

SPOTKANIE PO ZAKOŃCZENIU POKAZÓW

1. Spotkanie z organizatorem oraz Dyrektorem Pokazu-inne osoby funkcyjne w zależności od potrzeb.
2. Omówienie wyników kontroli.
3. Podpisanie i przekazanie protokołu z kontroli.

Listy kontrolna

Inspektor w trakcie prowadzonej kontroli prowadzi listy kontrolne zawierające wymagania przepisów, które podlegają kontroli.

 Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem w Lotnictwie Cywilnym		LISTA KONTROLNA Dokumentacja pokazu		Data rejestracji w POK		Rodzaj pokazu	
Organizator pokazu:				Numer sprawy w SEOD:			
Data pokazu:				Ocena dokumentacji			
Miejsce pokazu:				pozytywna		negatywna	
Imię i nazwisko kontrolującego:							
Lp.	Podstawa prawna	Pytania kontrolne	Spełnienie wymogów			Uwagi	
			TAK	NIE	N/D		
1.	1§ 5 ust.4	Czy dokumentacja została złożona w odpowiednim terminie ?					
Pokaz lotniczy							
2.	1§ 5 ust.4pkt 3)	Powiadomienie Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o pokazie lotniczym (1d)					
3.	1§ 5 ust.4pkt 2)	Wniosek do Prezesa ULC o wyrażenie zgody na przeprowadzenie pokazu lotniczego (1b)					
4.	2Art.26a.1	Kopia dowodu wpłaty za pokaz lotniczy					
5.	2Art.26a.1	Kopia dowodu wpłaty za statki powietrzne biorące udział w dynamicznym pokazie lotniczym					
6.	3Art. 6.1.4)	Upoważnienie do występowania przed Prezesem ULC w sprawie pokazów lotniczych, wraz z kopią dowodu opłaty skarbowej za udzielone pełnomocnictwo					
7.	3Art.10	Kopia dowodu wpłaty za udzielone pełnomocnictwo					
		Program pokazu lotniczego:					
8.	1§ 7 ust. 2	Dane organizatora					
9.		Dane dyrektora pokazu					
10.		Oświadczenia dyrektora pokazu o:					

Protokół kontroli

Art. 28. 5. Po przeprowadzeniu kontroli pracownik Urzędu albo osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli sporządza protokół kontroli.

 Urząd Lotnictwa Cywilnego	PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ POKAZU LOTNICZEGO	Data kontroli: (dd/mn/rr)	Nr protokołu kontroli: (SLC/mn/rr)
			ULC/...../.....
Organizator pokazu:			
Imię i nazwisko dyrektora pokazu lotniczego:			

III. UWAGI DO PROTOKOŁU	
Do treści protokołu organizator pokazu/dyrektor pokazu zgłasza uwagi (zakreślić właściwe)	TAK NIE
Uwagi kontrolatora pokazu/dyrektora pokazu wpisane do protokołu:	
Odmowa podpisania protokołu, powód	

Art. 28 ust 6.

Protokół kontroli podpisuje także kierownik kontrolowanej jednostki lub osoba przez niego upoważniona albo kontrolowana osoba fizyczna. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez te osoby pracownik Urzędu albo osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli umieszcza informację o tym fakcie w protokole.

II. WYKONANIE DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH		
Nr Niezgodności	Opis wykonanych działań naprawczych	Data / godzina usunięcia niezgodności

Pouczenie: Na podstawie §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2002 r. w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego (Dz. U. nr. 168, poz. 1640, z późn. zm.) jednostka kontrolowana może zgłosić zastrzeżenia do protokołu kontroli bezpośrednio w tym protokole lub w odrębnym piśmie złożonym do Prezesa Urzędu w terminie 14 dni od dnia przedłożenia protokołu kontroli do podpisu temu podmiotowi.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Data sporządzenia protokołu

Data i podpis
(przewodniczący zespołu kontrolującego)

Potwierdzam odbiór jednego egzemplarza protokołu

Data i podpis
(organizator pokazu)

Data i podpis
(dyrektor pokazu)

Pouczenie: Zastrzeżenia do protokołu w terminie 14 dni od przedłożenia protokołu

Niezgodności i obserwacje

Niezgodność krytyczna „K” – *naruszenie przepisów powodujące bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa zgromadzonej publiczności lub wykonywania operacji lotniczych, skutkująca zawieszeniem lub przerwaniem pokazu do czasu usunięcia naruszenia.*

Niezgodności „P”, „D” – *naruszenie przepisów powodujące potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa zgromadzonej publiczności lub wykonywania operacji lotniczych wymagające podjęcia doraźnych działań ze strony organizatora.*

Obserwacja „O” – *sytuacja w której wskazuje się możliwość organizacji lub przeprowadzenia elementu pokazu lotniczego w inny bardziej efektywny sposób. Stanowi element doradczy.*

Zawieszenie pokazu lotniczego

Rozporządzenia MTBiM z dnia 16 maja 2013 r. w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych –

§ 15 ust. 5 „Prezes Urzędu może **przerwać lub zawiesić** pokaz lotniczy w przypadku stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa zgromadzonej publiczności ze strony statków powietrznych uczestniczących w pokazie lotniczym, informując o tym organizatora pokazu lotniczego.

 RZECZPOSPOLITA POLSKA PREZES URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO Piotr Samson ULC-LBB-1/8016-..... Na podstawie upoważnienia Prezesa Urzędu wydanego dla zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, z późn. zm.) w związku z § 2 ust. 4 statutu Urzędu Lotnictwa Cywilnego stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 136 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Lotnictwa Cywilnego (M. P. z 2014 poz. 183, z późn. zm.), oraz na podstawie § 15 ust. 5 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 maja 2013 r. w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1428) ...	Stwierdzam usunięcie przez organizatora pokazu zagrożenia bezpieczeństwa zgromadzonej publiczności ze strony statków powietrznych uczestniczących w pokazie polegającego na podpis, data, godzina
Zawieszenie obowiązuje do czasu stwierdzenia przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w formie pisemnej usunięcia przez organizatora pokazu ww. zagrożenia bezpieczeństwa.	
organizowany dnia: w miejscu: Zawieszenie obowiązuje do czasu stwierdzenia przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w formie pisemnej usunięcia przez organizatora pokazu ww. zagrożenia bezpieczeństwa. podpis, data, godzina ul. Marcina Piłsa 2, 02-247 Warszawa Infolinia: tel.: +48 22 520-72-00, fax: +48 22 520-73-00 Internet: http://www.ulg.gov.pl, e-mail: kancelaria@ulg.gov.pl Strona 1 z 2	ul. Marcina Piłsa 2, 02-247 Warszawa Infolinia: tel.: +48 22 520-72-00, fax: +48 22 520-73-00 Internet: http://www.ulg.gov.pl, e-mail: kancelaria@ulg.gov.pl Strona 2 z 2

Nowe narzędzie

Inteligentny system nadzoru bezpieczeństwa operacji lotniczych w czasie rzeczywistym ASSD+PL

Aero Safety Show
Demonstrator+PL

ASSD+PL

System ASSD+PL zaprojektowany do czynnego nadzoru przestrzeni powietrznej w trakcie wykonywania lotów (zwłaszcza akrobacyjnych oraz podczas pokazów lotniczych).

System ASSD złożony jest z 3 podstawowych komponentów:

- Moduły mobilne umieszczane wewnątrz statków powietrznych,
- Antena odbiorcza, która podłączona jest do komputera,
- Aplikacja wizualizująca odebrane dane

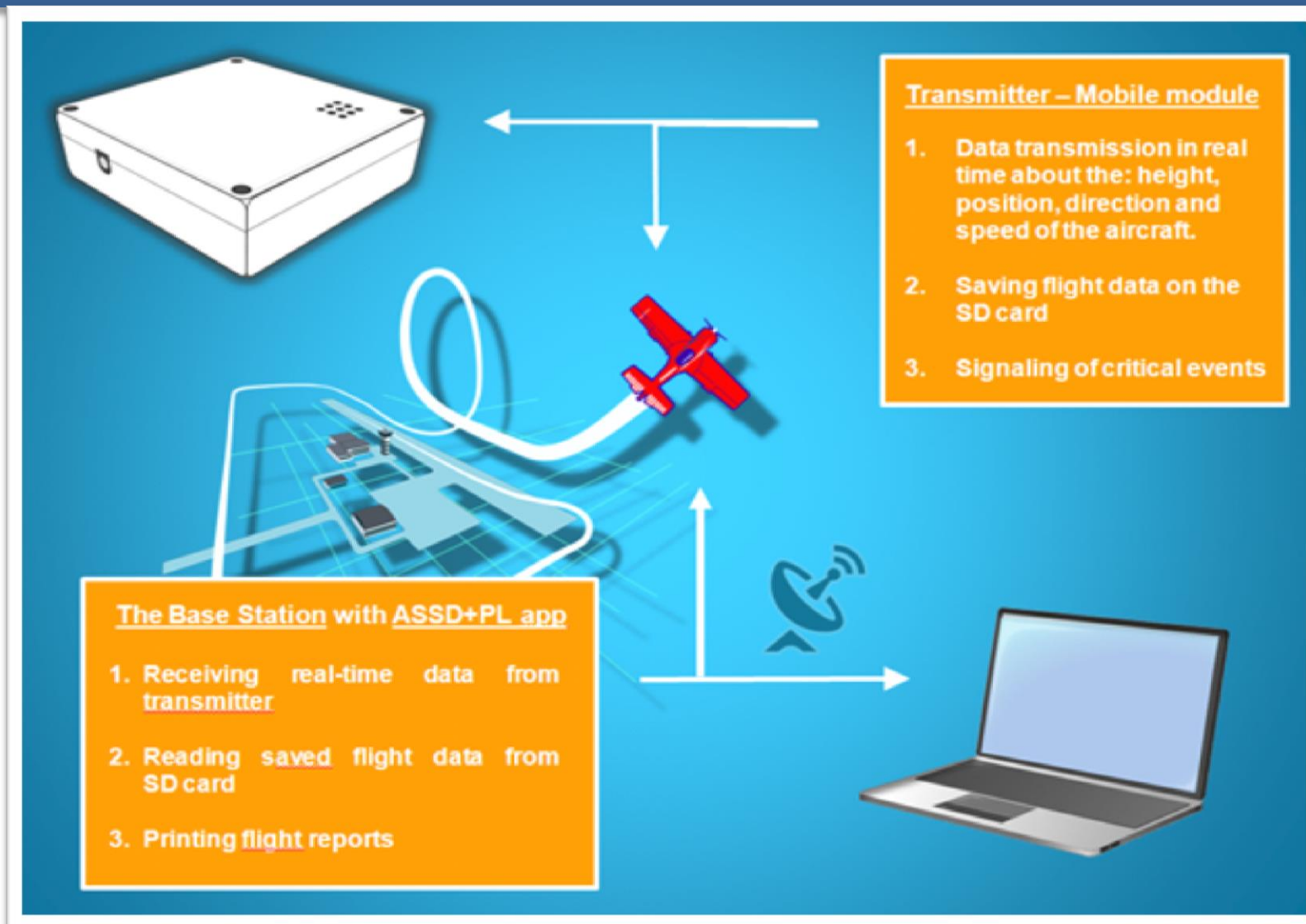
Dotychczasowe wykorzystanie ASSD+PL

System ASSD+PL w aktualnej wersji wykorzystany został w ramach wielu wydarzeń lotniczych krajowych oraz międzynarodowych tj. Igrzysk Sportów Nieolimpijskich *World Games 2017*, Mistrzostwach Świata w Akrobacji Szybowcowej, pokazy lotnicze Gdynia Aerobaltic oraz AirShow Radom.

- Zaliczony kompleksowy program badań naukowych systemu
- Ponad 1000 godzin testów w powietrzu / ponad 20 typów SP
- Przeciążenia +/-10 G
- Zróżnicowane warunki lotów badawczych

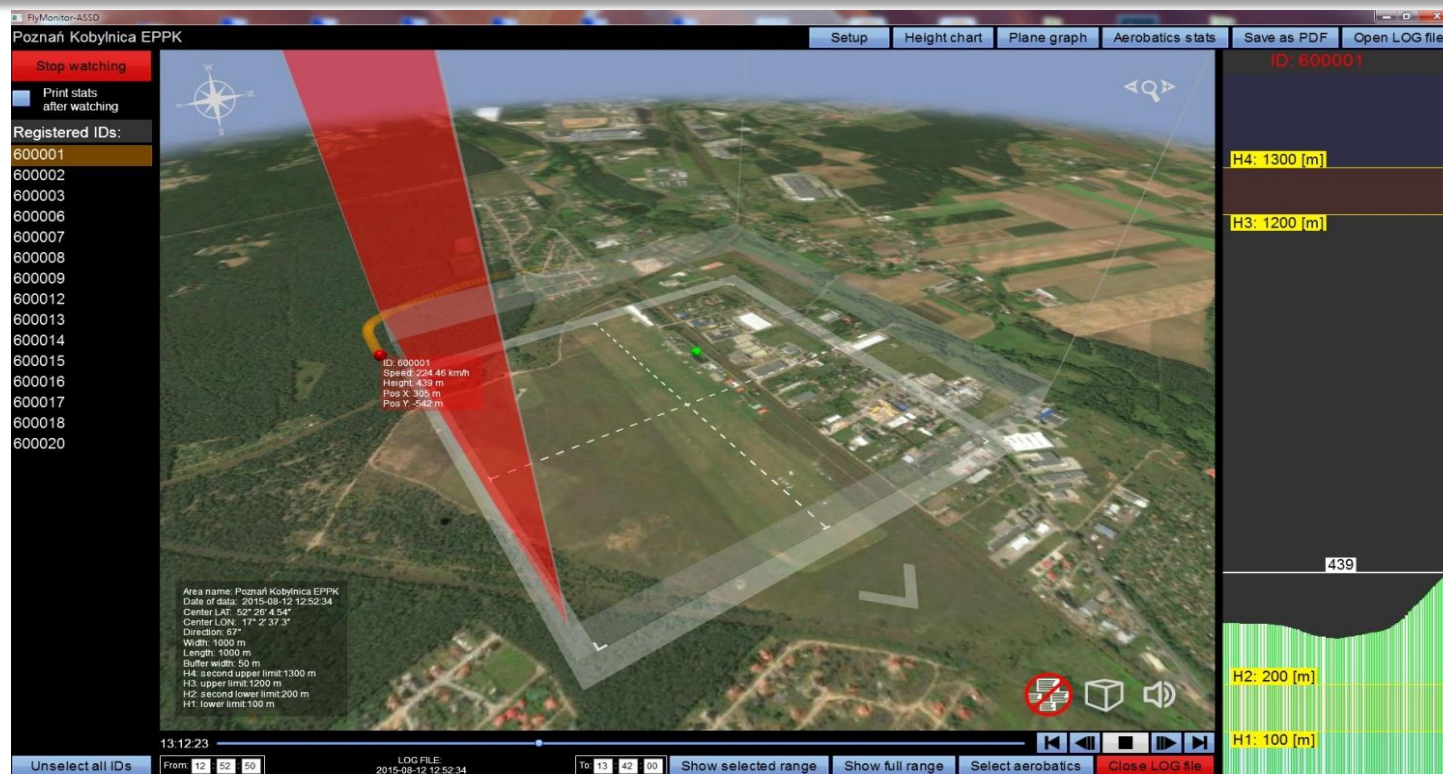
Schemat ideowy transmisji danych

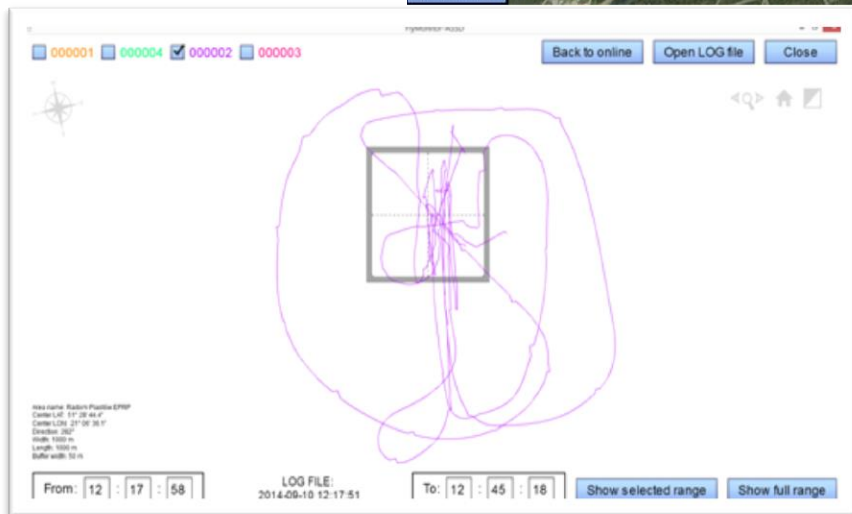
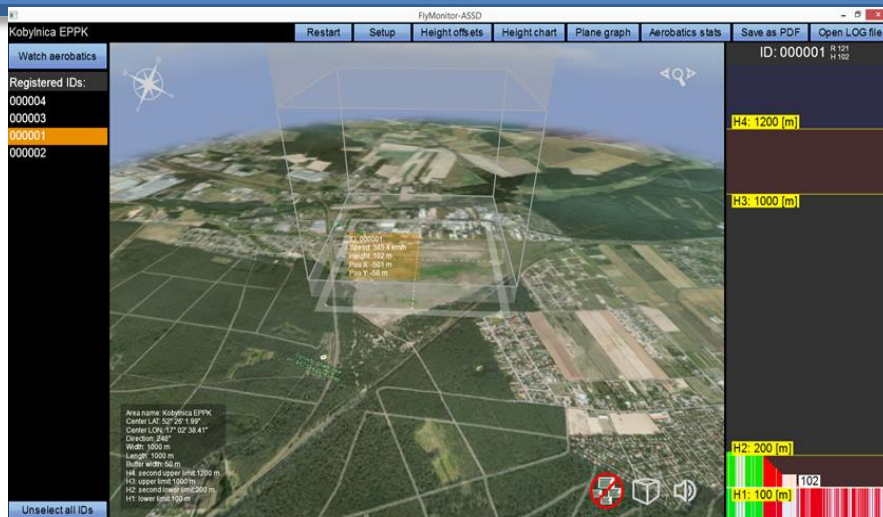
Funkcjonalność systemu

- **Możliwość zoom in /out**
- **Świecąca ściana boku strefy**
- **Dodatkowy sygnał dźwiękowy przekroczenia strefy**

Funkcjonalność systemu

TRACKING SAMOLOTU

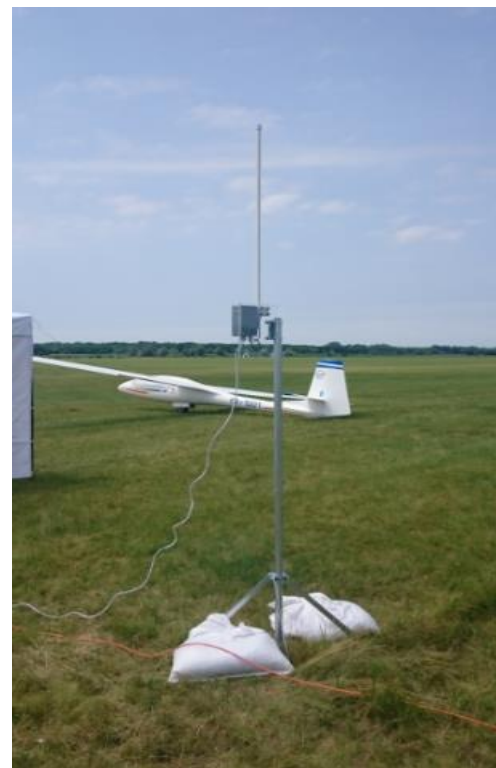

WYKRES PIONOWY

Komponenty systemu ASSD+PL

- **Nadajnik mobilny wewnątrz statków powietrznych,**
- **Antena odbiorcza,**
- **Komputer wraz z aplikacją wizualizującą odebrane dane,**

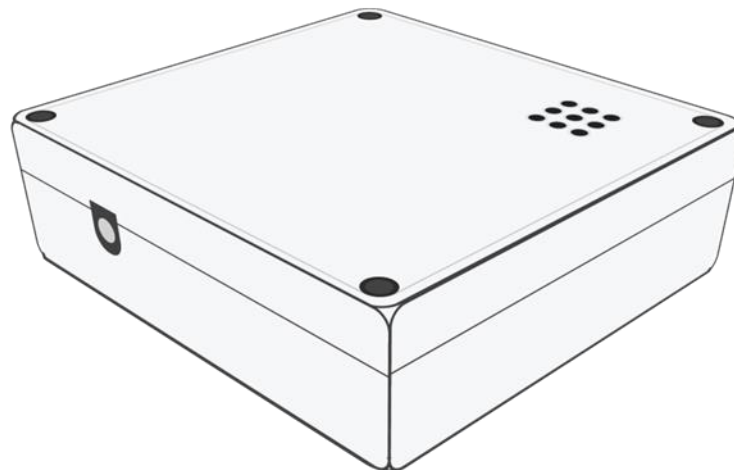

Funkcjonalność systemu

- wizualizacje modułów mobilnych na ziemi oraz w powietrzu
- wizualizacja podstawowych parametrów lotu SP
- wydruk szczegółowych raportów po locie
- odtworzenie zapisu historycznego
- widok 2D/3D na obserwowaną przestrzeń
- dowolne przełączanie się między trybami widoku: 3D, rzut poziomy na trajektorię przelotu oraz wykres wysokości (rzut pionowy)
- możliwość kreowania prostokątnej ścisłej strefy pokazów
- sygnalizacja świetlna i dźwiękowa przekroczenia strefy
- śledzenie wybranego statku powietrznego
- zabezpieczenie ustawień aplikacji hasłem
- wgranie dowolnej mapy lotniska w Polsce

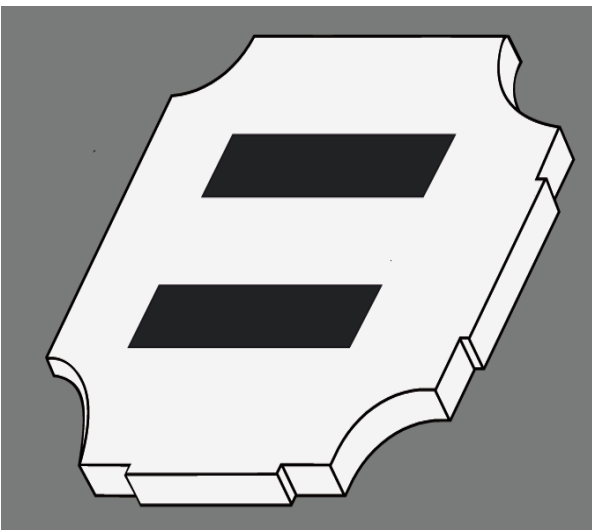
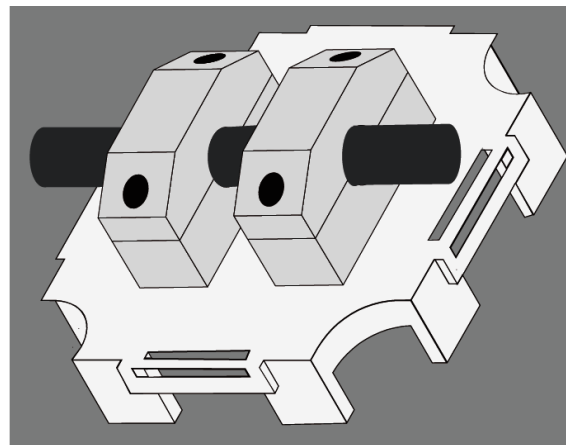
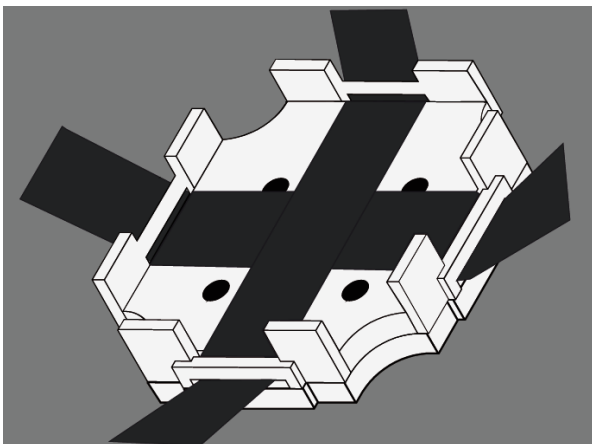
Nadajnik mobilny ASSD+PL

- Wymiary obudowy - 122 x 122 x 37 mm.
- Waga 350 g
- Procesor
- Zasilanie -bateria LiPo wraz z układem ładowania
- Czujnik ciśnienia,
- odbiornik GPS + 2 szt. anten GPS
- modułu radiowego RF- 2 szt.
- slot wraz z kartą microSD
- Sygnał dźwiękowy
- Możliwość podłączenia anteny

Montaż uchwytów

Aspekty prawne

Art. 3. Pracownikom Urzędu oraz innym osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli przysługuje prawo:

- 1) wstępu do obiektów i nieruchomości, pomieszczeń oraz miejsc operacji lotniczych lub środków transportu kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
- 2) przeprowadzania oględzin statku powietrznego, lotniska albo urządzenia znajdującego się w granicach lotniska lub wykorzystywanego do działalności lotniczej;
- 3) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii lub pobierania wyciągów;
- 4) wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych, badań statków powietrznych lub urządzeń wykorzystywanych do prowadzenia działalności lotniczej.**
- 5), 6) – uchylony;
- 7) wstępu na podkład statku powietrznego i pozostawania w nim podczas operacji lotniczych;
- 8) żądania ustnych wyjaśnień na miejscu kontroli.

Modyfikacja czy PED?

GOPro camera and other non-installed parts Summary

- Installed mountings:
 - Need design approval
 - In general parts need EASA Form 1 or equivalent
 - Special requirements for sailplanes and power sailplanes (21.A.303(c))
 - Special requirements for ELA1 and 2 (21.A.307(c))
- PED:
 - Should allow safe operation (operator/owner)
 - No design approval needed
 - Part do not need EASA Form 1 or equivalent
 - Installation without tools

POKAZY LOTNICZE

Dziękuję za uwagę

Roman Ożóg

Dyrektor

Biura Zarządzania Bezpieczeństwem

w Lotnictwie Cywilnym

tel. +48 (22) 520 - 73 -98

mail: rozog@ulc.gov.pl